

Arbetsplats- kontroller

Byggföretagens undersökning av byggarbetsplatser 2025

***”Det är glädjande
att se förbättringar på
många områden”***

B
BYGGFÖRETAGEN

Arbetet för en attraktiv, sund och säker bygg- bransch fortsätter.

Byggföretagen har nolltolerans mot alla former av medvetet fusk. Därför välkomnar vi att problemen med arbetslivs-kriminalitet i det svenska samhället uppmärksammas alltmer de senaste åren. Byggföretagens drygt 4 000 medlemsföretag är de schyssta byggarna som går i bräschen för en attraktiv, sund och säker bransch.

Att mäta är att veta. Så sa vi 2023 när Byggföretagen genomförde Sveriges överlägset största arbetsplatskontroll av byggarbetsplatser. Merparten av resultaten då var positiva. Men det fanns områden att jobba med.

Nu har vi upprepat undersökningen. Glädjande nog ser vi förbättringar på många områden. Det gäller exempelvis antal individer med korrekt utstationering, korrekt skyddsutrustning och loggindex. Och allt detta trots att alla kontrollerna denna gång har skett oannonserade.

Men det finns mer att göra. Vår förhoppning är därför att den här undersökningen ska bidra till att byggbranschens tar ytterligare steg framåt. Undersökningen ökar kunskapen om läget på arbetsplatserna och lär både branschen och företagen hur vi tillsammans kan bli bättre. Ett stort ansvar ligger på beställarna som måste bli bättre på att kontrollera företag innan de anlitas. Byggbranschen behöver säkrare system för ID-kontroller som standard. Samtidigt måste kollektivavtalen utvecklas så att de inte upplevs som svårbegripliga och onödigt administrativt betungande.

Samtidigt kan vi inte lösa alla problem själva. Kriminalitet är en fråga för myndigheterna. Därför behöver vi myndigheternas hjälp för att skapa en sund byggbransch. Konkret handlar det om implementering av elektronisk informationsöverföring från myndigheter, ökad myndighetssamverkan och ett effektivare arbete av våra myndigheter med fler kontroller och uppföljningar av företag som inte sköter sig. Här finns betydligt mer att göra.

Att nå framgång i arbetet med sund konkurrens är en avgörande framtidsfråga för bygg- och anläggningsbranschen. Vi kan aldrig acceptera att schyssta byggare slås ut av kriminella aktörer. Vårt arbete för en attraktiv, sund och säker byggbransch fortsätter.

Catharina Elmsäter-Svärd,
vd Byggföretagen

Om undersökningen

Sund konkurrens är en av Byggföretagens mest prioriterade frågor. Vi kan aldrig acceptera att schyssta byggare slås ut av kriminella aktörer. Under det senaste året har Byggföretagen, tillsammans med medlemsföretag, återigen genomfört ett stort antal kontroller av byggarbetsplatser. Syfte är att få fram fakta på hur det faktiskt ser ut när det gäller arbetslivskriminalitet på Sveriges byggarbetsplatser.

Byggföretagen arbetar faktabaserat, målmedvetet och långsiktigt för att komma åt arbetslivskriminalitet. För ska vi komma till rätta med problemen behöver vi komma bortom personliga upplevelser och subjektiva åsikter. Vi behöver veta hur läget faktiskt är. Först då kan vi ta fram konkreta åtgärdsförslag.

Byggföretagens arbetsplatsundersökning 2025 baseras på byggprojekt bland våra 50 största medlemsföretag. Det är projekt där de är huvudentreprenörer. Undersökningen består av såväl fysiska arbetsplatskontroller som digitala arbetsplatsanalyser, och genomfördes av det oberoende konsultföretaget Moxy ID, under perioden maj 2024 till april 2025.

Nytt för denna undersökning är att arbetsplatskontrollerna är helt oannonserade samt att kontrollerna har pågått över en längre tidsperiod. Allt för att undersökningen ska komma så nära sanningen som möjligt.

Moxy ID

Moxy ID utför säkerhetsklassade analyser och kontroller av företag och byggarbetsplatser i syfte att förhindra arbetslivskriminalitet och främja sund konkurrens. Som enda företag är Moxy ID ackrediterad ID06-partner både för att utveckla applikationer och för att genomföra arbetsplatskontroller.

MOXY ID

Moxy ID:s egenutvecklade digitala verktyg möjliggör att inspektioner genomförs snabbare och enligt GDPR.

Fysiska arbetsplatskontroller

Arbetsplatskontroll är en fysisk inspektion genomförd av ett professionellt kontrollföretag. Syftet med en arbetsplatskontroll är att ta reda på hur det ser ut på arbetsplatsen när gäller sådant som vi vet kan vara tecken på arbetslivskriminalitet. En återrapportering av resultaten till huvudentreprenören ska alltid göras så att denne kan vidta åtgärder mot eventuella avvikelser.

Fakta om arbetsplatskontrollerna

Antal genomförda arbetsplatskontroller	95
Antal kontrollerade företag	1 713
Antal kontrollerade individer	3 967

Om de fysiska arbetsplatskontrollerna

- Sammanlagt har 93 arbetsplatskontroller genomförts.
- På arbetsplatserna har totalt 1 713 företag och 3 967 individer kontrollerats.
- Vid arbetsplatskontrollerna har bland annat följande granskats:
 - Att alla har ett fungerande och korrekt utfärdat ID06-kort
 - Varje persons identitet på den kontrollerade byggarbetsplatsen, och att de har rätt att arbeta i Sverige
 - Att alla som ska vara inloggade i den elektroniska personalliggaren är det
 - Vilket företag varje person på byggarbetsplatsen är ifrån
 - Att korrekt skyddsutrustning används
- De kontrollerade byggarbetsplatserna återfinns över hela landet, från Skåne till Norrbotten, och har varit av varierande storlek, från ett tiotal upp till 250 individer.
- Byggarbetsplatser från alla typer av verksamhetsgrenar i byggsektorn ingår i undersökningen.
- Nytt för denna kontrollomgång är:
 - Alla arbetsplatskontroller är helt oannonserade
 - Kontrollerna är mer utspridda i tiden och har genomförts löpande under hela projektiden i stället att fokuseras under en kort period.

Specialisering leder till många företag

Byggsektorn är genom sin höga grad av specialisering i stor utsträckning uppbyggd kring att olika företag befinner sig på ett byggprojekt och utför ett specifikt arbete. Ofta kallas dessa för underentreprenörer till den som har det övergripande ansvaret för byggprojektet, generalentreprenören. Det gör att det på en byggarbetsplats ofta finns många olika företag.

Arbetsstillstånd

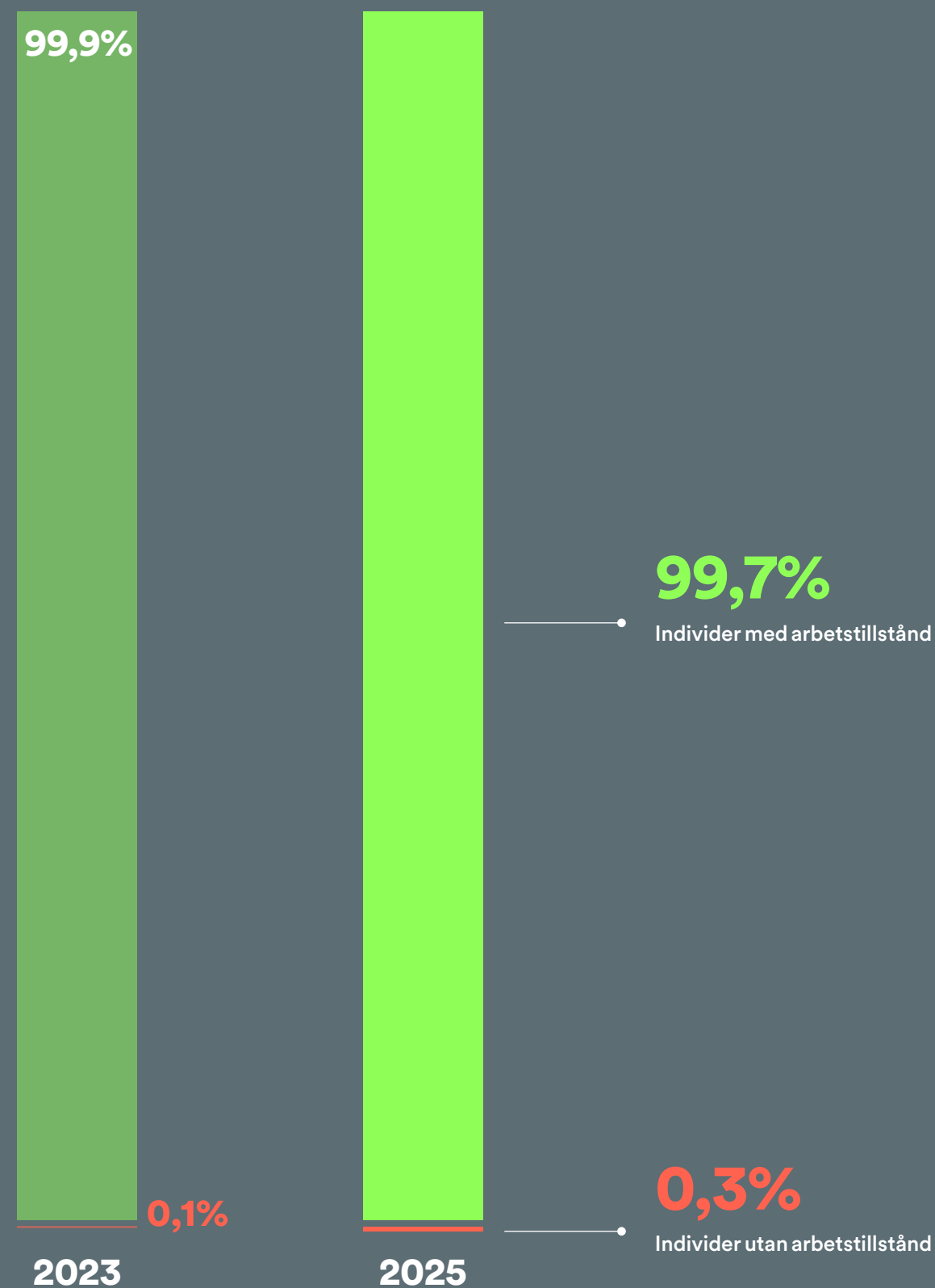
99,7%

Andelen individer med giltigt arbetsstillstånd
(3 956 av 3 967 kontrollerade individer)

- Den absoluta majoriteten av alla individer som verkar på våra medlemmars bygg- arbetsplatser har arbetsstillstånd. Endast elva individer, motsvarande 0,3%, konstaterades vara verksamma på arbetsplatsen utan arbetsstillstånd.

Arbetsstillstånd:

En individ som inte kommer från ett EU eller EES-land behöver ha ett arbetsstillstånd för att få arbeta i Sverige. Arbetsstillståndet kan fås på flera olika sätt, bland annat genom tillfälligt eller permanent uppehållstillstånd. Ifall en individ arbetar i Sverige utan arbetsstillstånd kan företag där individen arbetar straffas genom böter eller särskilda avgifter. För att granska om någon har arbetsstillstånd krävs individuell kontroll av ett antal dokument samt direktkontakt med Migrationsverket. Dessutom kan arbetsstillstånd dras in eller bli inaktuella.

Utstationering

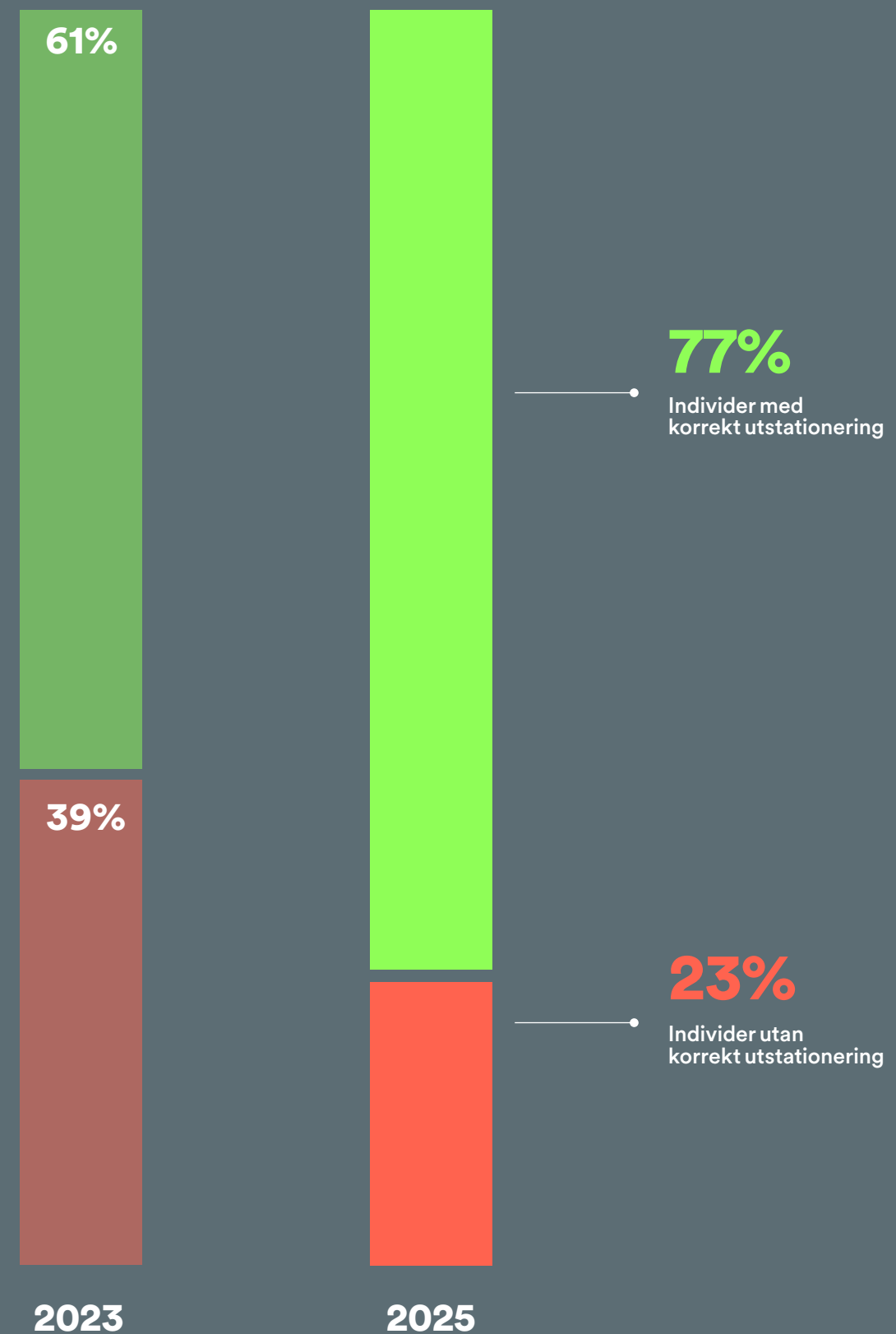
77,3%

Antal individer med korrekt utstationering (282 av 365)

- Det var ca 9 % av alla som arbetar på de kontrollerade byggarbetsplatserna som ska vara utstationerade (365/3 967)
- 282 av 365 individer var rätt utstationerade. I procent innebär det att 77% var rätt utstationerade, medan 23% inte var det.

Utstationering:

För att ett utländskt företag ska kunna låta anställda arbeta i Sverige behöver företaget registrera vilka individer som ska arbeta i Sverige, på vilken arbetsplats de ska göra det och under vilket tidsspänn de kommer vara här. Registreringen ska ske i Arbetsmiljöverkets Utstationeringsregister. Detta är viktigt eftersom utländsk arbetskraft bara får arbeta i Sverige under en begränsad tid enligt sitt hemlands löne- och förmånsvillkor. Om de arbetar här en längre tid ska det arbete de utför i Sverige gälla under svenska kollektivavtal. Varje gång en individ byter byggarbetsplats i Sverige ska utstationeringsregistret uppdateras.

Personlig skyddsutrustning

95%

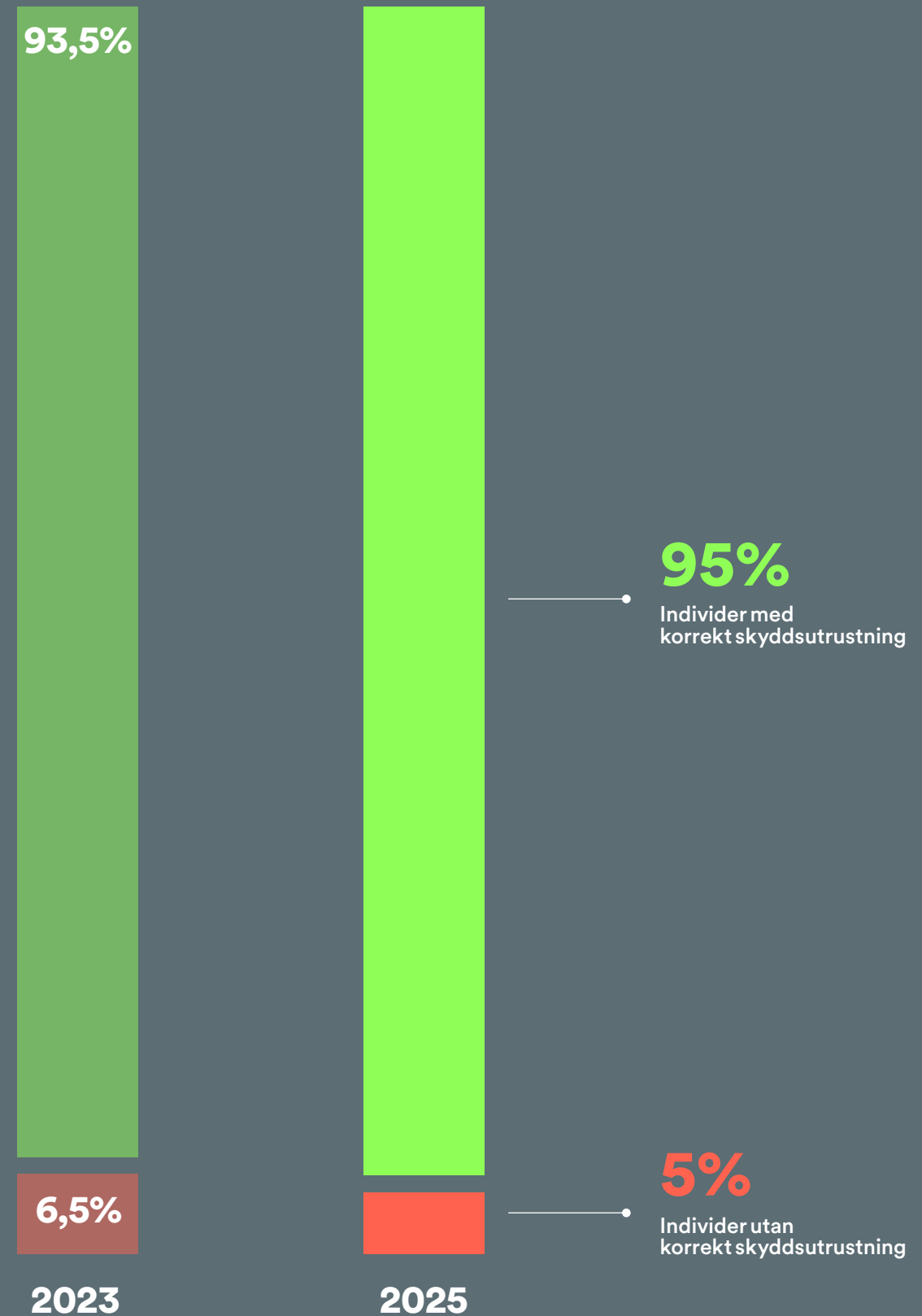
Antal individer med korrekt skyddsutrustning (3 768 av 3 967)

- Den vanligaste förseelsen vid kontroll av personlig skyddsutrustning är att hakrem ej är knäppt.
- Det är vanligare med felaktigheter i den personliga skyddsutrustningen i ny-produktionsprojekt av bostadshus. Det beror på att det kan vara svårare att motivera skyddsutrustning när någon arbetar i "ett nästan färdigt hus".
- Alla medarbetare hos Byggföretagens medlemsföretag behöver sedan ungefär ett år tillbaka genomgå en digital utbildning om arbetsmiljö och säkerhet. Den heter Safe Construction Training. Moxy har kontrollerat detta och de ser att den redan har fått ett stort genomslag med en stor majoritet som har genomfört utbildningen.

Personlig skyddsutrustning:

Som personlig skyddsutrustning räknas matriel som används av en enskild person och som man har på sig eller håller som skydd, så som t.ex. hjälm, ögon- och hörselskydd, skydds-handskar och skyddsskor.

Flera av de kontrollerade företag har striktare regler för skyddsutrustning än vad som krävs av lagen. Därför varierar det också vad som kontrolleras mellan företagen. Detta kan också ge upphov till brister, då underentreprenörer arbetar hos olika företag med olika regler.

ID06-kort

98%

Andel individer med giltigt ID06-kort (3890 av 3967)

- Den absoluta majoriteten individer innehar ett korrekt utställt ID06-kort.
- 43 individer saknade ID06-kort, 17 ID06-kort var inte aktiverade och 17 ID06-kort var trasiga.
- Undersökningen fann inga individer med ID06-kort utställt på annan individ än kortinnehavaren samt inga fall av förfalskade ID06-kort.
- ID06 är mycket väl implementerat i byggbranschen.

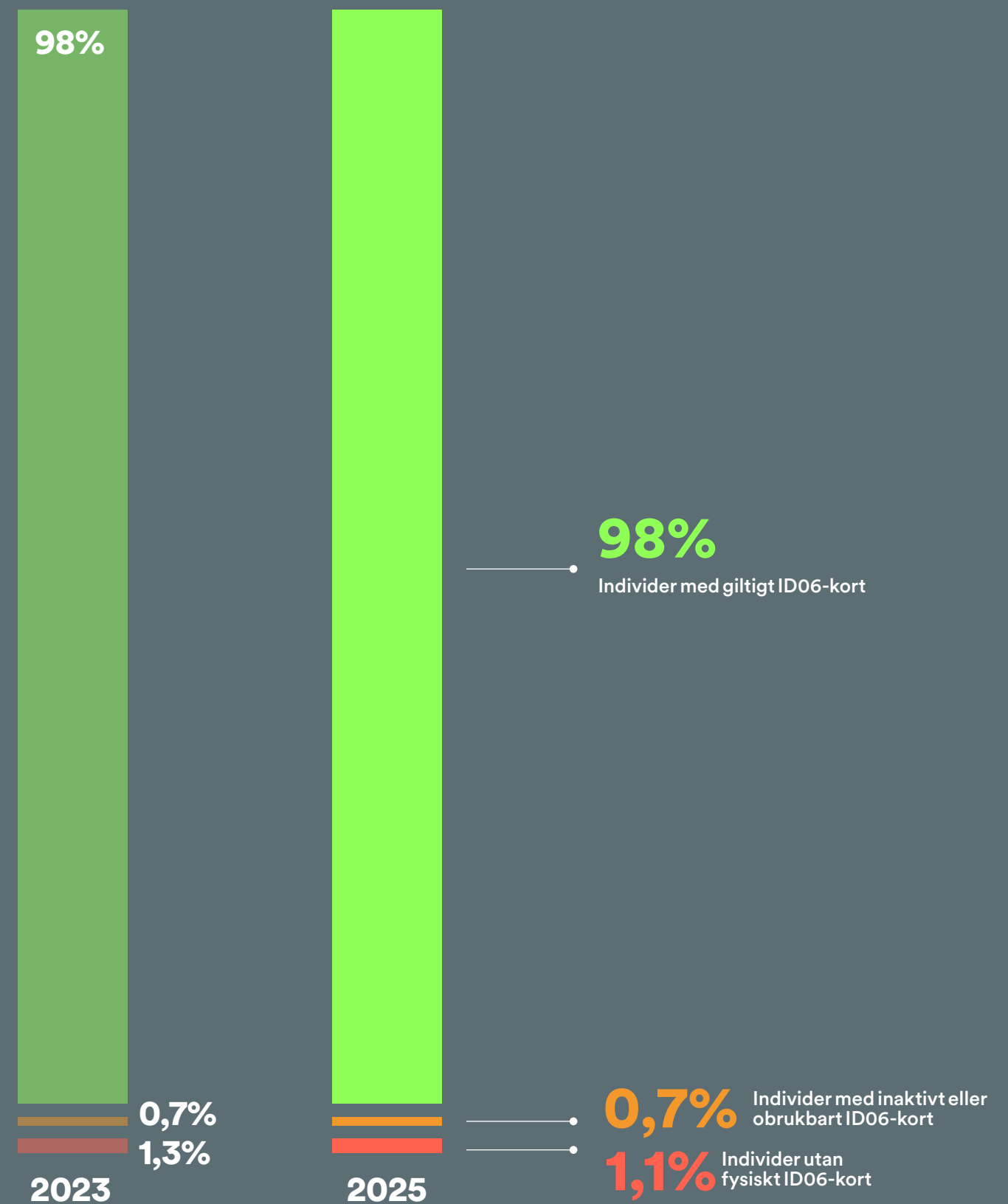

ID06

ID06-kort

ID06 är byggbranschens eget system för kontroll av vilka personer som befinner sig på arbetsplatsen. Systemet lanserades 2006 av Byggföretagen i syfte att främja sund konkurrens och säkra arbetsplatser. Sedan dess har verksamheten vuxit och från 2016 blev ID06 AB ett fristående, icke vinstutdelande bolag och drivs av en bred uppslutning av bransch- och arbetsgivarorganisationer inom sektorn.

Medlemmar i Byggföretagen har krav på sig att använda ID06.

Digitala arbetsplatsanalyser

Arbetsplatsanalys är en digital kontroll genomförd av ett professionellt kontrollföretag. Syftet med analysen är att se mönster och kartlägga avvikelser hos de entreprenörer som befinner sig på ett byggprojekt.

Om de digitala arbetsplatsanalyserna

- Den digitala analysen har gjorts med information från närvaroliggaren och andra digitala källor.
- Sammanlagt har 9459 företag analyserats. Av dessa har 97 procent, motsvarande 9 186 företag, haft svensk bolagsform.
- Sammanlagt ingår 53 587 individer i den digitala analysen. Av dessa har 88,5 procent, motsvarande 47 329 personer, haft svenskt personnummer.
- Analysen innefattar närvaroliggare från olika typer av arbetsplatser avseende geografi, storlek samt projektfas.

Totalt antal företag	9459
Varav företag med Svensk bolagsform	9186
Varav företag med icke-svensk bolagsform (antal individer)	273
Antal individer	53587
Varav individer med svenskt personnummer	47329
Varav individer med icke-svenskt personnummer	6258

Loggindex

84,4%

Andel av alla på de kontrollerade byggarbetsplatserna som loggar in och ut korrekt i den elektroniska närvaroliggaren.

Det är en förbättring från 2023.

Loggindex

Sedan 2016 är det krav på att alla större byggprojekt ska ha en elektronisk personalliggare. Loggindex visar hur bra alla individer på en arbetsplats är att följa Skatteförfarandelagstiftningen i den elektroniska personalliggaren, dvs att logga in och ut över tid.

Loggindex letar efter:

- händelse som borde inträffa, exempelvis har man loggat in bör man logga ut
- händelser som inträffar i felordning, det är t.ex. fel att först logga ut.

Det ger ett värde mellan 50 % och 100 %. Ifall en individ endast loggar in en arbetsdag blir värdet 50 %. Om samma individ nästa dag lyckas logga in och ut korrekt blir värdet 100 % vilket betyder att loggningarna är helt korrekta.

Genom att titta på alla individer anonymt på en arbetsplats får vi fram ett snittvärde.

82%

2023

2025

84,4%

Loggindex

Vi finns över hela Sverige!

Byggföretagen är bransch- och arbetsgivarorganisationen för seriösa bygg-, anläggnings- och specialföretag verksamma på den svenska byggmarknaden.

Våra kontor finns från norr till söder och ger medlemmar lokal tillgänglighet och service.

Byggföretagen kansli

Adress Box 5054,
102 42 Stockholm
Telefon: 08-698 58 00
Fax: 08-698 59 00
Mail: info@byggforetagen.se
Webb: www.byggforetagen.se

